

**RAPORT
Z WYKONANIA
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA MIASTA I GMINY RAWICZ
NA LATA 2016-2020 Z PERSPEKTYWĄ
NA LATA 2021-2024**

RAWICZ, PAŹDZIERNIK 2018 ROKU

1. WSTĘP

Art.17 ust.1 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 roku (Dz. U. 2018, poz. 799 ze zm.) nakłada na organy wykonawcze województwa, powiatów i gmin obowiązek opracowania programów ochrony środowiska.

Programy, o których mowa w art. 17 ust. 1 uchwalają odpowiednio sejmik województwa, rada powiatu, albo rada gminy.

Burmistrz Gminy Rawicz obowiązek ten wykonał, przedstawiając w kwietniu 2016 roku Radzie Miejskiej Gminy Rawicz opracowanie: „Program ochrony środowiska dla miasta i gminy Rawicz na lata 2016-2020 z perspektywą na lata 2021-2024, który został przyjęty uchwałą nr XXII/233/16 Rady Miejskiej Gminy Rawicz z dnia 27 kwietnia 2016 roku.

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Rawicz jest podstawowym instrumentem do realizacji zadań własnych i koordynowanych w zakresie ochrony środowiska, które będą w całości lub w części finansowane ze środków będących w dyspozycji Gminy.

Efektom realizacji będzie utrzymanie dobrego stanu środowiska naturalnego oraz jego poprawa jak również wdrożenie efektywnego zarządzania środowiskiem w Gminie

W programie zawarto szeroko rozumianą problematykę ochrony środowiska obejmującą wszystkie komponenty środowiska, tj: ochronę powietrza, wód, powierzchni ziemi, środowiska atmosferycznego oraz gospodarki odpadami, wytyczając gminie Rawicz w programie(...) cele, kierunki działania i czasookres realizacji założeń w dziedzinie ochrony środowiska.

Zgodnie z art. 18 ust.2 ustawy z dnia 21 kwietnia 2001r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018 r. poz. 799 z późn. zm.), organ wykonawczy gminy co 2 lata przedstawia raport z realizacji gminnego programu ochrony środowiska.

Pierwszy raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rawicz za lata 2006-2007 przedstawiono Radzie Miejskiej Gminy Rawicz w maju 2009 roku, kolejny sporządzony za lata 2009-2010 r. przedłożono Radzie Miejskiej Gminy Rawicz w maju 2011 roku. Kolejny obejmował lata 2011-2013 a raport za lata 2012-2015 opracowany został wraz z kolejnym Programem ochrony środowiska dla miasta i gminy Rawicz na lata 2016-2020 z perspektywą na lata 2021-2024

W latach 2016-2017 zgodnie z przyjętymi założeniami i celami realizowane były przedsięwzięcia z zakresu:

- ochrony przyrody,
- ochrony powierzchni ziemi,
- ochrony wód,
- oszczędnego gospodarowania energią,
- ochrony powietrza atmosferycznego,
- ochrony przed poważnymi awariami,
- ochrony przed hałasem,
- ochrony kopalni i wód podziemnych

Niniejszy raport przedstawia działania jakie podjęto w zakresie poprawy stanu środowiska na terenie Gminy Rawicz w okresie sprawozdawczym tj. od 2016 -2017 roku.

Raport nie omawia szczegółowo wszystkich zadań wytyczonych w Programie ochrony środowiska dla miasta i gminy Rawicz na lata 2016-2020 z perspektywą na lata 2021-2024 z uwagi na liczne problemy związane zarówno z liczną zmianą przepisów w zakresie ochrony środowiska ale również z uwagi na fakt, że znaczna część zadań określonych w Programie ochrony środowiska należy do zadań koordynowanych, których realizacja nie zależy bezpośrednio od organu wykonawczego gminy lecz do innych jednostek administracyjnych, stąd też na realizację tych zadań Gmina Rawicz nie miała wpływu.

Raport sporządzono na podstawie informacji uzyskanych od jednostek wskazanych w harmonogramie działań określonych w Programie jako instytucji odpowiedzialnych za ich realizację, tj:

1. Starostwa Powiatowego w Rawiczu
2. Ośrodka Sportu i Rekreacji w Rawiczu

3. Nadleśnictwa Piaski w Piaskach
4. Ośrodka Doradztwa Rolniczego Biuro w Rawiczu
5. Gminnego Związku Spółek Wodnych w Rawiczu
6. Powiatowego Zarządu Dróg w Rawiczu
7. Komunalnego Związku Gmin Regionu Leszczyńskiego w Lesznie
8. Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Rawiczu
9. Polskiej Spółki Gazownictwa Sp.z.o.o. w Rawiczu
10. Rawickiej Spółdzielni Mieszkaniowej w Rawiczu
11. Zakładu Usług Komunalnych w Rawiczu

2. RAPORT Z REALIZACJI ZADAŃ W LATACH 2016-2017

Harmonogram działań na lata 2016-2020 z perspektywą na lata 2021-2024 przedstawiał się następująco:

Ip.	Obszar interwencji	Zadanie	Instytucja odpowiedzialna za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania							Źródła finansowania	
				2016	2017	2018	2019	2020	2021-2024	RAZEM w PLN		
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K		
2.	Powietrze, adaptacja do zmian klimatu	Prowadzenie monitoringu powietrza	WIOŚ							W ramach monitoringu państwowego	Środki własne	
		Modernizacja/wymiana indywidualnych źródeł ciepła, w tym:	Gmina Rawicz, Powiat Rawicki, ZUK Właściciele nieruchomości							W miarę potrzeb i dostępnych środków finansowych	Środki własne, środki WFOŚiGW, NFOŚiGW	
		2.1.	Wymiana odcinka sieci napowietrzne w celu obniżenie strat przesyłowych	ZUK Rawicz							400.000,00	Środki własne, dotacja Gminy
		2.2.	Modernizacja kotłowni należących i zarządzanych przez Rawicką Spółdzielnię Mieszkaniową	Rawicka Spółdzielnia Mieszkaniowa							3.193.256,00	Budżet własny, Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko – Oś priorytetowa I, priorytet inwestycyjny 4.V., WRPO 2014-2020 oś priorytetowa 3. Energia, priorytet inwestycyjny 4e
		3.	Promocja OZE, edukacja w zakresie zwiększenia efektywności energetycznej i likwidacji niskiej emisji, w tym:	Gmina Rawicz, Powiat Rawicki							20.000,00/rok	Środki własne
3.1.		Działania informacyjno-edukacyjne w zakresie gospodarki niskoemisyjnej	Gmina Rawicz							10.000,00	Budżet Gminy	

4.		Rozwój sieci gazowniczej	Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.							b.d.	Środki własne
5.		Termomodernizacja budynków (mieszkalnych, użyteczności publicznej i należących do przedsiębiorstw), w tym:	Gmina Rawicz, Powiat Rawicki, Rawicka Spółdzielnia Mieszkaniowa, właściciele nieruchomości zamieszkujący gminę Rawicz,							W miarę potrzeb i dostępnych środków finansowych	Środki własne, środki WFOŚiGW, NFOŚiGW, WRPO 2014-2020
5.1.		Termomodernizacja budynków Szpitala Powiatowego w Rawiczu - budynek byłego internatu	Powiat Rawicki							5.000.000,00	WRPO 2014-2020 oś priorytetowa 3. Energia, priorytet inwestycyjny 4c
5.2.		Termomodernizacja budynku sali gimnastycznej Zespołu Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Rawiczu	Powiat Rawicki							407.773,00	Środki własne
5.3.		Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej - Urząd Miejski Gminy Rawicz:	Gmina Rawicz								
5.4.		Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej - Przedszkole Nr 3 im. Krasnala Hałabały	Gmina Rawicz							755.000,00	budżet własny; WRPO 2014-2020 oś priorytetowa 3. Energia, priorytet inwestycyjny 4c
5.5.		Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej- SP nr 5 im. Karola Kurpińskiego z Oddziałami Specjalnymi ul. Szkolna 3, Sarnowa	Gmina Rawicz								
5.6.		Modernizacja Ratusza w Rawiczu i Sarnowie - termomodernizacja budynku Ratusza w Rawiczu ul. Rynek 1, Rawicz	Gmina Rawicz							1.300.000,00	Budżet własny; WRPO 2014-2020 oś priorytetowa 3. Energia, priorytet inwestycyjny 4c
5.7.		Modernizacja Ratusza w Rawiczu i Sarnowie - termomodernizacja budynku Ratusza w Sarnowie ul.	Gmina Rawicz								

		Rynek Sarnowski 1, Rawicz									
5.8.		Termomodernizacja budynku Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Rawiczu ul. Kopernika 4, Rawicz	Powiat Rawicki							600.000,00	Budżet własny; WRPO 2014-2020 oś priorytetowa 3. Energia, priorytet inwestycyjny 4c
5.9.		Termomodernizacja budynku Powiatowego Zarządu Dróg w Rawiczu ul. Podmiejska 10, Rawicz	Powiat Rawicki							500.000,00	Budżet własny; WRPO 2014-2020 oś priorytetowa 3. Energia, priorytet inwestycyjny 4c
5.10.		Przebudowa gminnego budynku na przedszkole publiczne z oddziałami specjalnymi w Rawiczu	Gmina Rawicz							769.281,00	Budżet własny; WRPO 2014-2020 oś priorytetowa 3. Energia, priorytet inwestycyjny 4c
5.11.		Termomodernizacja budynku Starostwa Powiatowego w Rawiczu ul. Rynek 17, Rawicz	Powiat Rawicki							591.725,57	Budżet własny; WRPO 2014-2020 oś priorytetowa 3. Energia, priorytet inwestycyjny 4c
5.12.		Termomodernizacja budynku Powiatowego Urzędu Pracy w Rawiczu ul. Kamińskiego 19A, Rawicz	Powiat Rawicki							11.810,00	Budżet własny; WRPO 2014-2020 oś priorytetowa 3. Energia, priorytet inwestycyjny 4c
5.13.		Termomodernizacja budynku Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Mały Dworek” w Łaszczynie Łaszczyn 63	Powiat Rawicki							500.000,00	Budżet własny; WRPO 2014-2020 oś priorytetowa 3. Energia, priorytet inwestycyjny 4c
5.14.		Termomodernizacja budynku dydaktycznego i sali gimnastycznej I Liceum Ogólnokształcącego w Rawiczu ul. Wały J. Dąbrowskiego 29, Rawicz	Powiat Rawicki							421.793,73	Budżet własny; WRPO 2014-2020 oś priorytetowa 3. Energia, priorytet inwestycyjny 4c
5.15.		Termomodernizacja budynków wielorodzinnych należących do Rawickiej Spółdzielni Mieszkaniowej	Rawicka Spółdzielnia Mieszkaniowa							37 390 000,00	Budżet własny; WRPO 2014-2020 oś priorytetowa 3. Energia, priorytet inwestycyjny 4c; POIiŚ 2014-2020

											Priorytet Inwestycyjny 4.iii. Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych, i w sektorze mieszkaniowym	
6.		Promowanie korzystania z komunikacji zbiorowej, rowerów i środków transportu wykorzystujących napędy przyjazne środowisku	Gmina Rawicz, Powiat Rawicki							20.000,00/rok	Środki własne	
7.		Wymiana taboru autobusów oraz budowa infrastruktury komunikacji zbiorowej, w tym:	PKS Leszno Sp. z o.o., Gmina Rawicz							b.d.	Środki własne, środki UE	
7.1.	Powietrze, adaptacja do zmian klimatu	Wymiana około 12 sztuk autobusów	PKS Leszno Sp. z o.o.							3.000.000,00	Budżet własny; WRPO 2014-2020 oś priorytetowa 3. Energia, priorytet inwestycyjny 4e	
7.2.		Budowa centrum przesiadkowego w postaci zatoczek i przystanku autobusowego wraz z zadaszeniem i toaletami	Gmina Rawicz							b.d.	Środki własne, Środki UE	
8.		Wzmocnienie kontroli na stacjach diagnostycznych, kontrola prawidłowości wykonywania badań technicznych pojazdów	Powiat Rawicki								b.d.	Budżet Powiatu
9.		Rozwój sieci ścieżek rowerowych na terenie	Gmina Rawicz, Powiat Rawicki,								W zależności od dostępnych	Budżet gminy, Środki zewnętrzne

	gminy Rawicz, w tym:							środków finansowych	
9.1.	Budowa ścieżek rowerowych na terenie gminy	Gmina Rawicz						1.522.140,00	Budżet Gminy
9.4.	Budowa infrastruktury rowerowej jako alternatywny sposób komunikacji w ramach realizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej na obszarze powiatu rawickiego (Droga powiatowa nr 5484P Rawicz – Dubin na odcinku Szymanowo – Osiek)	Powiat Rawicki						12.000.000,00	Budżet własny; WRPO 2014-2020 oś priorytetowa 3. Energia, priorytet inwestycyjny 4e; POIiŚ 2014-2020 Działanie 6.1 Rozwój publicznego transportu zbiorowego w miastach
9.5.	Budowa ścieżek rowerowych (Droga powiatowa nr 4910P Poniec – Rawicz)	Powiat Rawicki						413.000,00	Budżet własny; WRPO 2014-2020 oś priorytetowa 3. Energia, priorytet inwestycyjny 4e
9.6.	Budowa ścieżek rowerowych	Powiat Rawicki						1.500.000,00	Budżet własny; WRPO 2014-2020 oś priorytetowa 3. Energia, priorytet inwestycyjny 4e
10.	Wspieranie przedsięwzięć związanych z wykorzystaniem instalacji solarnych i pomp ciepła	Gmina Rawicz Prywatni inwestorzy						W miarę potrzeb i dostępnych środków finansowych	Budżet Gminy, Środki własne właścicieli nieruchomości, WFOŚiGW, NFOŚiGW
10.1.	Budowa instalacji fotowoltaicznych na budynkach	Gmina Rawicz, prywatni inwestorzy						W miarę dostępnych środków finansowych	Budżet Gminy, Środki własne właścicieli nieruchomości, WFOŚiGW, NFOŚiGW
10.2.	Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody – Załącze (Instalacja ogniw fotowoltaicznych w celu przygotowania c.w.u.)	ZWiK						60.000,00	Budżet własny; WRPO 2014-2020 oś priorytetowa 3. Energia, priorytet inwestycyjny 4c
10.3.	Tworzenie warunków dla rozwoju odnawialnych źródeł	Gmina Rawicz						-	Budżet Gminy

		energii w tym budowa farm wiatrowych i solarnych poprzez odpowiednie zapisy w studium i planach miejscowych								
11.		Dalsza wymiana oświetlenia na mniej energochłonne:	Gmina Rawicz, Powiat Rawicki, Przedsiębiorcy z terenu gminy Rawicz						W miarę potrzeb i dostępnych środków finansowych	Budżet Gminy, budżet Powiatu, Środki własne
11.1.		Budowa brakującego oświetlenia na terenie Gminy Rawicz	Gmina Rawicz						360.000,00	Budżet własny; WRPO 2014-2020 oś priorytetowa 3. Energia, priorytet inwestycyjny 4e
11.2.		Konserwacja oświetlenia ulicznego	Gmina Rawicz						1.470.000,00	Budżet Gminy
1.	Zasoby i jakość wód, gospodarka wodno-ściekowa	Monitoring wód powierzchniowych i podziemnych	WIOŚ						W ramach monitoringu państwowego	Środki własne
2.		Ustanawianie strefy ochronnej ujęć wody obejmującej teren ochrony bezpośredniej i pośredniej	Powiat Rawicki, Marszałek Województwa RZGW						Bez kosztów	Środki własne
3.		Dalszy rozwój infrastruktury kanalizacyjnej	Gmina Rawicz						W zależności od zaplanowanych środków finansowych	Budżet Gminy
3.1.		Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Rawiczu	Gmina Rawicz, ZWiK						22.190.621,00	Budżet Gminy, środki zewnętrzne
4		Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	Gmina Rawicz, właściciele nieruchomości z terenu gminy Rawicz						b.d.	Budżet Gminy, środki właścicieli nieruchomości
5.		Kontrole umów i rachunków za wywóz nieczystości ciekłych	Gmina Rawicz, Straż Miejska						b.d.	Budżet Gminy
6.		Dalszy rozwój oraz modernizacja sieci	Gmina Rawicz						b.d.	Budżet Gminy

		wodociągowej na terenie gminy										
7.		Kontrola podmiotów gospodarczych posiadających pozwolenia wodno-prawne pod kątem przestrzegania norm i wytycznych zapisanych w tych decyzjach	Powiat Rawicki, WIOŚ							b.d.	Środki własne	
8.		Realizacja programu działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych na wyznaczonych obszarach szczególnie narażonych (OSN)	RZGW, OSCh-R, WIOŚ, ODR, Rolnicy							b.d.	Środki własne, Środki rolników	
1.	Klimat akustyczny, pola elektromagnetyczne	Kontrola dróg krajowych i wojewódzkich w zakresie emitowanego hałasu	WIOŚ							W ramach monitoringu państwowego	Środki własne	
2.		Tworzenie zabezpieczeń przed oddziaływaniem hałasu komunikacyjnego poprzez wprowadzanie odpowiednich zapisów w SIWZ uwzględniające m.in. montowanie dźwiękoszczelnych okien, kładzenie cichej nawierzchni i budowę ekranów akustycznych	Gmina Rawicz, Powiat Rawicki, zarządcy dróg							W zależności od potrzeb	Środki własne	
3.		Budowa dróg umożliwiających zmniejszenie natężenia ruchu, przebudowa, modernizacja/poprawa stanu technicznego dróg i chodników na terenie gminy, w tym:	Gmina Rawicz, Powiat Rawicki, zarządcy dróg									Środki własne, środki UE
3.1.		Przebudowa drogi nr 4910P na odc. Rawicz - Łaszczyn	PZD Rawicz							1.763.573,00		Budżet własny; WRPO 2014-2020 oś priorytetowa 3. Energia, priorytet inwestycyjny 4e

3.2.	Budowa ścieżki pieszo-rowerowej Rawicz – Słupia Kapitulna wzdłuż drogi powiatowej nr 5484P	PZD Rawicz						do 2022	2.000.000,00	środki własne + współfinansowanie z Gminą Rawicz + środki zewnętrzne
3.3.	Budowa dróg we wsi Sierakowo - Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym	Gmina Rawicz						do 2023	11.446.325,61	Budżet Gminy
3.4.	Przebudowa dróg gminnych we wsi Masłowo - Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz poprawa korzyści w sektorze społeczno-gospodarczym	Gmina Rawicz						do 2023	7.808.160,49	Budżet Gminy
3.5.	Rozbudowa ul. Rolniczej wraz z odwodnieniem oraz budową miejsc postojowych	Gmina Rawicz							307.933,50	Budżet własny; WRPO 2014-2020 oś priorytetowa 3. Energia, priorytet inwestycyjny 4e
3.6.	Przebudowa nieutwardzonego odcinka ul. Glinki w Rawiczu	Gmina Rawicz							268.700,00	Budżet własny; WRPO 2014-2020 oś priorytetowa 3. Energia, priorytet inwestycyjny 4e
3.7.	Remont nawierzchni szutrowych	Gmina Rawicz							300.000,00	Budżet Gminy
3.8.	Budowa chodnika we wsi Iźbice	Gmina Rawicz							70.000,00	Budżet Gminy
3.9.	Budowa drogi od ul. Rolniczej do przedszkola gminnego	Gmina Rawicz						do 2021	400.000,00	Budżet Gminy
3.10.	Budowa ul. Szczęśliwej w Szymanowie	Gmina Rawicz						do 2021	1.357.000,00	Budżet Gminy
3.11.	Przebudowa drogi gminnej Nr 810703P we wsi Szymanowo - II etap	Gmina Rawicz							396.000,00	Budżet Gminy
3.12.	Przebudowa drogi we wsi Dąbrówka - etap II	Gmina Rawicz							447.301,41	Budżet Gminy
3.13.	Przebudowa drogi we wsi Żylce	Gmina Rawicz							550.000,00	Budżet Gminy
3.14.	Przebudowa ul. Broniewskiego	Gmina Rawicz						do 2021	200.000,00	Budżet Gminy

3.15.	odpady i zabiegi sanitarne	Przebudowa ul. Królowej Jadwigi	Gmina Rawicz					do 2021	466.000,00	Budżet Gminy
3.16.		Przebudowa ul. Mikołajewicza	Gmina Rawicz					do 2021	400.000,00	Budżet Gminy
3.17.		Rozbudowa ul. Jastrzębiej w Dębnie Polskim	Gmina Rawicz						300.000,00	Budżet Gminy
3.18.		Utwardzenie nawierzchni drogi wokół stawów we wsi Łaszczyn	Gmina Rawicz						120.000,00	Budżet Gminy
4.		Wprowadzanie nasadzeń ochronnych i w razie konieczności ekranów akustycznych wzdłuż ciągów komunikacyjnych	Zarządcy dróg						W zależności od rodzaju inwestycji	Środki własne
5.		Ochrona mieszkańców przed hałasem z instalacji przemysłowych przez wydawanie decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu	Powiat Rawicki						Bez kosztów	Budżet powiatu
6.		Wprowadzenie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów sprzyjających ograniczeniu zagrożenia hałasem (rozgraniczenie terenów o zróżnicowanej funkcji)	Gmina Rawicz						Bez kosztów, w ramach prac nad mpzp	Budżet Gminy
7.		Ochrona mieszkańców gminy przed promieniowaniem elektromagnetycznym przez weryfikację składanych zgłoszeń instalacji wytwarzających promieniowanie elektromagnetyczne	Powiat Rawicki						Bez kosztów	Budżet Powiatu
8.	Monitoring natężenia pól elektromagnetycznych	WIOŚ						W ramach monitoringu państwowego	Środki własne	
1.		Objęcie wszystkich mieszkańców systemem	Gmina Rawicz, KZGRL						b.d.	Środki własne

		odbioru odpadów oraz selektywnego zbierania odpadów									
2.		Kontrola podmiotów prowadzących działalność w zakresie odbierania, zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów	Gmina Rawicz, KZGRL, WIOŚ							b.d.	Środki własne
3.		Minimalizacja składowanych odpadów	Gmina Rawicz, KZGRL							b.d.	Środki własne
4.		Likwidacja „dzikich wysypisk” odpadów	Gmina Rawicz							W razie wystąpienia zdarzenia	Budżet Gminy
5.		Monitoring zamkniętego składowiska odpadów	Gmina Rawicz							b.d.	Budżet Gminy
6.		Pomoc w usuwaniu azbestu	Powiat Rawicki, Gmina Rawicz							W zależności od dostępnych środków	Środki własne, właściciele nieruchomości, WFOŚiGW
7.		Opracowanie Programu usuwania azbestu dla Gminy Rawicz	Gmina Rawicz							W miarę potrzeb i dostępnych środków	Budżet Gminy, środki Ministerstwa Gospodarki
1.	Adaptacja do zmian klimatu i nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Modernizacja cieków i odbudowa wałów przeciwpowodziowych oraz obiektów piętrzących na ciekach	WZMiUW							b.d.	Środki własne
2.		Wsparcie działań zmierzających do budowy małych zbiorników retencyjnych	Gmina Rawicz, Powiat Rawicki							b.d.	Środki własne
3.		Okresowa konserwacja gruntowna urządzeń melioracji wodnych szczegółowych na terenie gminy	GZSW Rawicz, Gmina Rawicz, Właściciele nieruchomości							400.000,00	środki GZSW, Budżet Gminy,
4.		Wykreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia awarii	Gmina Rawicz, Powiat Rawicki,							b.d.	Środki własne
5.		Wsparcie OSP na	Gmina Rawicz							W zależności od	Budżet Gminy

		doposażenie w specjalistyczne sprzęty ratowniczo-gaśnicze								potrzeb i dostępnych środków	
1.	Zasoby przyrodnicze	Uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ochronę istniejących korytarzy ekologicznych i innych obszarów przyrodniczo cennych	Gmina Rawicz							b.d.	Budżet Gminy
2.		Bieżąca ochrona istniejących pomników przyrody	Gmina Rawicz							Wydatki bieżące	Budżet Gminy
3.		Utrzymanie, pielęgnacja i zakładanie terenów zieleni, w tym:	Gmina Rawicz								Budżet Gminy
3.1.		Remont Domu Kultury w Rawiczu wraz z rewitalizacją parku - Podniesienie atrakcyjności obszaru, aktywności lokalnej społeczności oraz poprawy standardu ogólnodostępnych obiektów infrastruktury społeczno-kulturalnej	Gmina Rawicz							3.465.000,00	Budżet Gminy
3.2.		Rewitalizacja Plant Jana Pawła II - Ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego	Gmina Rawicz						do 2021	6.456.995,00	Budżet własny; WRPO 2014-2020 oś priorytetowa 3. Energia, priorytet inwestycyjny 4e
4		Nasadzanie i utrzymanie zieleni przydrożnej i śródpolnej z maksymalnym udziałem drzewostanu miododajnego	Gmina Rawicz, Zarządcy dróg							W miarę potrzeb i dostępnych środków	Budżet Gminy
5.		Realizacja zadań z zakresu	Gmina Rawicz,							W miarę	Środki własne, środki

		rozwoju bezpiecznej dla środowiska nowoczesnej infrastruktury rekreacyjnej zapewniającej wzrost potencjału turystycznego regionu, w tym:	Powiat Rawicki, Nadleśnictwo							dostępnych środków finansowych	UE
5.1.		Budowa promenady na terenach rekreacyjnych - Zwiększenie atrakcyjności terenu poprzez nadanie nowej funkcji: rekreacyjnej, turystycznej, usługowej i społecznej	Gmina Rawicz					do 2023		1.025.286,00	Budżet Gminy
5.2.		Rewitalizacja Rynku i deptaków	Gmina Rawicz							3.830.000,00	Budżet własny; WRPO 2014-2020 oś priorytetowa 3. Energia, priorytet inwestycyjny 4e
5.3.		Zagospodarowanie "Poligonu" - Adaptacja terenów dawnego poligonu na cele sportu i rekreacji, kultury, edukacji	Ośrodek Sportu i Rekreacji w Rawiczu							600.000,00	Budżet Gminy
6.		Zwiększanie powierzchni leśnych	Powiat Rawicki, Nadleśnictwa, właściciele lasów prywatnych							b.d.	Środki własne
1.	Zasoby geologiczne, gleby, zasoby i jakość wód	Prowadzenie rejestru zawierającego informacje o terenach na których stwierdzono przekroczenie standardów jakości gleby lub ziemi	GIOŚ, GDOŚ							W ramach prowadzonej działalności	Środki własne
2.		Rekultywacja terenów zdegradowanych	Właściciele nieruchomości z terenu gminy Rawicz							W miarę potrzeb, w zależności od rodzaju terenu	Środki własne
3.		Uwzględnianie ochrony złóż kopalin w opracowaniach planistycznych	Gmina Rawicz,							Bez kosztów, w ramach prac nad mpzp	Budżet Gminy

1.	Edukacja i świadomość ekologiczna mieszkańców	Promocja walorów przyrodniczych gminy poprzez zamieszczanie informacji na stronach www, w lokalnych gazetach, na targach turystycznych	Gmina Rawicz Powiat Rawicki,							20.000,00/rok	Budżet Gminy
2.		Organizowanie imprez pobudzających aktywność dzieci i młodzieży w dziedzinie ochrony przyrody i środowiska naturalnego	Gmina Rawicz, Powiat Rawicki, Nadleśnictwo							10.000,00/rok	Środki własne
3.		Intensyfikacja edukacji ekologicznej promującej właściwe postępowanie z odpadami oraz prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno – edukacyjnej w tym zakresie	Gmina Rawicz, Powiat Rawicki,							10.000,00/rok	Środki własne
4.		Wyeliminowanie negatywnych zachowań (np. wypalanie traw, porzucanie odpadów w miejscach na ten cel nieprzeznaczonych, wylwanie nieoczyszczonych ścieków bezpośrednio do wód i gleby, spalanie odpadów w paleniskach domowych, dewastacja zieleni publicznej).	Gmina Rawicz Powiat Rawicki,							10.000,00/rok	Środki własne
5.		Edukacja i zwiększanie świadomości w zakresie: zmian klimatu i sposobów minimalizowania ich skutków, wpływu inwazyjnych gatunków obcych oraz znaczenia i konieczności oszczędzania zasobów naturalnych	Gmina Rawicz Powiat Rawicki,							10.000,00/rok	Środki własne
6.		Opracowanie i uchwalenie Programu ochrony	Gmina Rawicz							ok. 10.000,00	Budżet Gminy

		środowiska dla gminy Rawicz									
7.		Opracowanie i upublicznienie co 2 lata raportów z realizacji programu ochrony środowiska dla gminy Rawicz	Gmina Rawicz							ok.5.000,00	Budżet Gminy

W ramach wytyczonych zadań w powyższym harmonogramie w latach 2016-2017 zrealizowano następujące zadania:

OBSZAR INTERWENCJI:

I. POWIETRZE, ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU, KLIMAT AKUSTYCZNY, POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

W RAMACH ZADAŃ:

Przedsięwzięcia zrealizowane w 2016 - 2017 roku

1. Zakład Usług Komunalnych w Rawiczu w latach 2016-2017 zrealizował następujące zadania:

- 1.1 Modernizacja instalacji odpylania dla dwóch kotłów Krm -2,5. Kocioł K3 i K4, w celu utrzymania standardów jakości powietrza w zakresie dopuszczalnych norm tj. 200 mg/m³
- 1.2 remont instalacji odpylania kotła Krm- 2,9, tj. kocioł K5, w celu utrzymania standardów jakości powietrza w zakresie dopuszczalnych norm tj. 100 mg/m³
- 1.3 remont instalacji odpylania kotła Krm 2,33, tj. kocioł K2, w celu utrzymania standardów jakości powietrza w zakresie dopuszczalnych norm tj. 200 mg/m³
- 1.4 w kotłowniach gazowych w Ratuszu, ul. Rynek 1, i. Buszy 5 i ul. Skargi 7 wymieniono przestarzałe, nieekonomiczne kotły gazowe na kotły gazowe kondensacyjne o znacznie wyższej sprawności.
- 1.5 W latach 2016-2017 Zakład Usług Komunalnych wykonał łącznie 363 mb nowej sieci ciepłej. Powyższe zadanie mające na celu podłączenie nowych budynków do miejskiej sieci ciepłowniczej spowodowało efektywniejszą pracę kotłów, w rezultacie większą sprawność- obniżenie strat przesyłowych.

2. Rawicka Spółdzielnia Mieszkaniowa w Rawiczu w latach 2016-2017 zrealizowała następujące zadania:

- 2.1 Termomodernizacja dwóch budynków mieszkalnych wielorodzinnych przy ulicach Mikołaja Kopernika i Marii Konopnickiej 19 A-B. Prace polegały na dociepleniu ścian budynków
- 2.2 Kotłownia węglowa przy ul. Armii Krajowej 8A
  - modernizacja układu zmieszania gorącego zimnego
  - wymiana dwóch starych pomp o różnej wydajności o mocach 3 kW i 5,5 kW przy kotle nr 1, na pompy BL-E65z falownikami o mocy 0-11 kW
  - wymiana pompy obiegowej 125PJM250 o mocy 7,5 kW na pompę 150PJM290 o mocy 18 kW, ze względu na zwiększenia zapotrzebowania na ciepło z uwagi na podłączenie nowych odbiorców,
  - wymiana oświetlenia obiektu na lampy LED
- 2.3 Wymiana starego węzła ciepłego przy ul. Sarnowskiej 2A o mocy 50 kW na kompaktowy, wymiennik płytowy o mocy 65 kW.
- 2.4 Montaż naczyń przeponowych na węźle ciepłym przy ul. Bączkiewicza 5
- 2.5 Wymiana starego kotła atmosferycznego w kotłowni gazowej przy ul. Grota

Roweckiego 2A o mocy 110 Kw na kondensacyjny WOLF o mocy 94 Kw

3. Powiat Rawicki zrealizował następujące zadania

- 3.1. Promocja OZE, edukacja w zakresie zwiększenia efektywności energetycznej.
Zadanie to realizowane było poprzez edukację w szkołach m.in. na lekcjach biologii, chemii, j. obcych, wychowawczych, wychowania fizycznego. Organizowane były również rajdy rowerowe, wycieczki klasowe oraz Dzień Ziemi i Dzień Ekologa.
- 3.2. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej.
Zespół Szkół Zawodowych w Rawiczu dokonała wymiany stolarki okiennej budynku C (listopad 2016 r.) – koszt 34.000 zł.
- 3.3. Promowanie korzystania z komunikacji zbiorowej, rowerowej i środków transportu wykorzystujących napęd przyjazny środowisku.
- 3.4. Powiat Rawicki co roku organizuje rajdy rowerowe. W 2016 r. odbył się on 7 maja pod hasłem „Bezpieczny i zdrowy powiatowy ruch rowerowy”. W 2017 r. Powiat Rawicki zorganizował rajd rowerowy dnia 3 maja, ponadto wraz z PTTK był współorganizatorem „Jesiennego Rajdu Rowerowego” połączonego z otwarciem trasy rowerowej w Łaszczynie i Sarnowie.
- 3.5. Rozwój ścieżek na terenie Gminy Rawicz.
Zadanie było realizowane w 2017 r. w ramach inwestycji:
- a) przebudowa drogi powiatowej Nr 4910P Poniec-Rawicz, na odcinku Łaszczyn-Wiadukt DK36;
  - b) przebudowa drogi powiatowej Nr 5532P w m. Rawicz, na odcinku od Ronda im. Jerzego Zelka do skrzyżowania z ulicą Elizy Orzeszkowej;
  - c) budowa infrastruktury rowerowej jako alternatywny sposób komunikacji w ramach realizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej na obszarze powiatu rawickiego
Wartość:	84.200,00 zł.
Z tego	
opracowanie studium wykonalności	49.200,00 zł
1/3 dofinansowania Gminy Rawicz:	16.400,00 zł.
1/3 dofinansowania Gminy Pakosław:	16.400,00 zł.
1/3 dofinansowania Powiatu Rawickiego:	16.400,00 zł.
opracowanie Programu Funkcjonalno – Użytkowego	35.000,00 zł.
dofinansowanie Gminy Pakosław:	8.333,80 zł
dofinansowanie Powiatu Rawickiego:	26.666,20 zł.
- 3.6. Powiat Rawicki wraz z Gminą Rawicz i Gminą Pakosław wspólnie realizował zadanie inwestycyjne pn. „Budowa infrastruktury rowerowej jako alternatywny sposób komunikacji w ramach realizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej na obszarze powiatu rawickiego”. W związku ze złożonym wnioskiem do Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu w ramach programu WRPO na lata 2014-2020 Działanie 3.3.1. Inwestycje w obszarze transportu miejskiego. W celu złożenia kompletu dokumentacji konieczne było zlecenie wykonania studium wykonalności. Niezbędny do dalszych działań był również Program Funkcjonalno- Użytkowy. Program ten jest dokumentem potrzebnym do ogłoszenia przetargu w koncepcji Zaprojektuj i Wybuduj. Zgodnie z zawartym porozumieniem koszty opracowania Programu Funkcjonalno - Użytkowego dofinansowała Gmina Pakosław oraz Powiat Rawicki.

3.7. W roku 2016 wraz z Powiatowym Zarządem Dróg zrealizowano:

- 3.7.1 Przebudowa drogi powiatowej Nr 5532P w miejscowości Rawicz na odcinku od Ronda im. Jerzego Zelka do skrzyżowania z ulicą Elizy Orzeszkowej” - opracowanie dokumentacji technicznej .Wartość: 24.600,00 zł.
- 3.7.2 Inwestycja została zrealizowana ze środków budżetu Powiatu.
- 3.7.3 Przebudowa drogi Nr 5486P w m. Zielona Wieś od km 8+565 do km 8+815 na długości 250m. Wartość: 79.765,50 zł.
- dofinansowanie Gminy Rawicz: 39.000 zł.
  - dofinansowanie Powiatu Rawickiego: 40.765,50 zł.
- 3.7.4 Przebudowa drogi nr 5484P w miejscowości Słupia Kapitulna od km 7+035 do 7+285 na długości 250 m. Wartość: 39.606,00 zł. Inwestycja została zrealizowana ze środków budżetu Powiatu.
- 3.7.5 Przebudowa drogi powiatowej Nr 4910P Poniec – Rawicz , odcinek od wiaduktu DK 36 do Ronda Biały Orzeł w Rawicz. Wartość:
- opracowanie dokumentacji technicznej 114.390,00 zł.
  - studium wykonalności 9.840,00 zł.
  - Razem: 124.230,00 zł.
- 3.7.6. Inwestycja realizowana była ze środków pochodzących z rezerwy subwencji ogólnej Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa, która ostatecznie przyznała na w/w inwestycje kwotę dofinansowania 33 386 zł. Pozostałe środki pochodzą z budżetu Powiatu Rawickiego: 90.844 zł.
- 3.7.6 Ponadto Powiat Rawicki złożył wniosek o pozyskanie środków na realizację przedsięwzięcia z programu w ramach WRPO na lata 2016-2020, Oś Priorytetowa 5 Transport Działanie 5.1 Infrastruktura drogowa regionu poddziałanie 5.1.2 Wzmocnienie regionalnego układu powiązań drogowych (drogi powiatowe i gminne). W celu złożenia kompletu dokumentacji niezbędne było zlecenie wykonania studium wykonalności.
- 3.8. W roku 2017:**
- 3.8.1 Przebudowa drogi powiatowej Nr 5501P w m. Dębno Polskie ul. Rawicka. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 23 983,16 zł. Zadanie było realizowane w partnerstwie z Gminą Rawicz w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.
- 3.8.2 Przebudowa drogi powiatowej Nr 5532P w m. Rawicz, na odcinku od Ronda im. Jerzego Zelka do skrzyżowania z ulicą Elizy Orzeszkowej. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 492 882,79 zł. Inwestycja została zrealizowana ze środków budżetu Powiatu.
- 3.8.3 Przebudowa drogi powiatowej Nr 4910P Poniec-Rawicz, na odcinku Łaszczyn-Wiadukt DK36. Zadanie współfinansowane przez Gminę Rawicz w kwocie 500.000 zł. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 1.098.902,78 zł. Kwota 80 000 zł na w/w zadanie pochodzi z umorzenia pożyczki przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Ponadto wzmocniono kontrole na stacjach diagnostycznych dotyczące prawidłowości wykonanych badań technicznych i tak: w 2016 r. przeprowadzono 11 kontroli w 2017 r. - 12.

3.9. Pomoc mieszkańcom Gmin Rawicz w usuwaniu azbestu

Powiat Rawicki udziela dotacji na usunięcie wyrobów zawierających azbest. W roku 2016 usunięto łącznie 232,263 t wyrobów zawierających azbest, a w 2017 r. 349,265 t.

Powiat rawicki prowadzi również rejestr instalacji emitujących pola elektromagnetyczne, jak również wydaje decyzje ustalające dopuszczalny poziom hałasu i tak: w roku 2016 wydana została jedna decyzja ustalająca dopuszczalny poziom hałasu, a w 2017 cztery decyzje.⁴

4. Polska Spółka Gazownictwa Sp.z.o.o. wykonała:

4.1. W 2016 roku sieci gazowe:

- Teren miejski 414 m
- Teren wiejski 198 m

4.2 W 2017 roku sieci gazowe:

- Teren miejski 296 m
- Teren wiejski 6.106 m

5.Gmina Rawicz zrealizowała następujące zadania:

5.1. W 2016 roku:

- 5.1.1 Termomodernizacja świetlicy wiejskiej w Słupi Kapitulnej, w ramach której wykonano roboty budowlane w budynku świetlicy. Koszt realizacji zadania wyniósł 75386,82 zł
- 5.1.2 Podjęcie uchwały nr XVII/164/16 Rady Miejskiej Gminy Rawicz z dnia 21 stycznia 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Rawicz
- 5.1.3 Zlecenie opracowania Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Gminy Rawicz w ramach Planu Gospodarki Niskoemisyjnej, który stanowi załącznik do wniosku o dofinansowanie „Budowa infrastruktury rowerowej jako alternatywny sposób komunikacji w ramach realizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej na obszarze powiatu rawickiego” kwota opracowania 12.300 zł
- 5.1.4 Przystąpienie do prac modernizacyjnych w Ratuszu w Sarnowie. Wykonano dokumentację projektową na przebudowę źródeł ciepła, ponadto zapłacono za opłatę przyłączeniową na rzecz PGNiG,
- 5.1.5 Urząd Miejski Gminy Rawicz w roku 2016 wykonał:
  - a) budowę chodnika we wsi Izbicę na kwotę 71.973,46 zł, pracę obejmowały wykonanie:
    - 329 m² nawierzchni chodnikowej z kostki brukowej gr. 8 cm koloru szarego oraz
    - 123 m² nawierzchni zjazdowej,

BURMISTRZ GMINY RAWICZ

- montaż krawężników betonowych 100x30x15 cm – 417,00 mb
  - montaż obrzeży betonowych 20x6 cm – 152,78 mb
  - b) budowę chodnika we wsi Słupia Kapitulna na kwotę 34.492,20 zł, pracę obejmowały wykonanie:
    - 196 m² nawierzchni chodnikowej z kostki brukowej gr. 8 cm koloru szarego oraz 57 m² nawierzchni zjazdowej,
    - montaż krawężników betonowych 100x30x15 cm – 20,00 mb
    - montaż obrzeży betonowych 25x8 cm – 42,30 mb
  - c) budowę chodników na ul. Saperskiej na kwotę 132.233,70 zł, pracę obejmowały wykonanie:
    - 404,00 m² nawierzchni chodnikowej z kostki brukowej gr. 8 cm koloru szarego oraz 84,00 m² nawierzchni zjazdowej z kostki brukowej koloru czerwonego
    - montaż krawężników betonowych 100x30x15 cm – 329,00 mb
    - montaż obrzeży betonowych 25x8 cm – 92,00 mb
    - montaż oporników betonowych – 35,00 mb
  - d) budowę ciągu pieszo- rowerowego na ul. Młyńskiej na kwotę 19.952,17 zł,
  - e) budowę chodników na ul. Drzymały w Dębnie Polskim na kwotę 19.524,50 zł, pracę obejmowały wykonanie:
    - 141,75 m² nawierzchni chodnikowej z kostki brukowej gr. 8 cm koloru szarego oraz 24,28 m² nawierzchni zjazdowej z kostki brukowej koloru czerwonego
    - montaż krawężników betonowych 100x30x15 cm – 6,00 mb
    - montaż obrzeży betonowych 25x8 cm – 100,50 mb
  - f) budowę chodników we wsi Kąty na kwotę 39.909,17 zł, pracę obejmowały wykonanie:
    - 260,05 m² nawierzchni chodnikowej z kostki brukowej gr. 8 cm koloru szarego oraz 91,52 m² nawierzchni zjazdowej z kostki brukowej koloru czerwonego
    - montaż krawężników betonowych 100x30x15 cm – 56,80 mb
    - montaż obrzeży betonowych 20x6 cm – 102,60 mb
  - g) części chodnika we wsi Konarzewo sfinansowanego w ramach funduszu sołectkiego na kwotę 4.718,17 zł
  - h) kontynuacja budowy chodnika na ul. Rzecznej we wsi Stwolnie w ramach funduszu sołectkiego na kwotę 8.451,17 zł
  - i) przebudowa chodników na ul. Strażackiej i Żeromskiego na kwotę 137.223,60 zł
- 5.1.6 Ponadto Gmina Rawicz wykonała:
- a) Przebudowę nieutwardzonego odcinka ul. Glinki w Rawiczu na kwotę 153.248,48 zł w roku 2016
  - b) Przebudowę ul. Podmiejskiej wraz z oświetleniem na kwotę 70.951,66 zł w roku 2016
  - c) Przebudowę drogi gminnej Nr 810703P we wsi Szymanowo na kwotę 63.000 zł
  - d) Przebudowę drogi 5486P w miejscowości Zielona Wieś długości 250 m wysokości 39.000 zł w ramach udzielenia Powiatowi Rawickiemu pomocy finansowej w roku 2016
  - e) Przebudowę drogi 5486P Miejska Górka- Wydawy w zakresie odnowienia w miejscowości Wydawy na kwotę 137.419,46 zł w ramach udzielenia Powiatowi Rawickiemu pomocy finansowej w roku 2016
  - f) Utwardzenia ul. Miodowej w Rawiczu/Folwark sfinansowanej w ramach „Inicjatywy lokalnej” na kwotę 14.431,66 zł w roku 2016
  - g) Budowę drogi w Żołędnicy w kierunku Łaszczyna roboty obejmowały wykonanie 180,00 m² nawierzchni jezdnej z kostki brukowej na kwotę 27.789,05 zł w

- h) Budowę drogi w Żołędnicy za stawem na kwotę 130.296,08 zł,
  - i) Utwardzenia drogi gruntowej betonowymi płytami drogowymi we wsi Kąty w ramach „Budżetu Obywatelskiego” oraz w ramach funduszu sołeckiego wsi na kwotę 187.356,97 zł
  - j) Budowy drogi w Słupi Kapitulnej (ul. Zapłocie) pracę obejmowały przebudowę ulicy wraz z budową kanalizacji deszczowej wykonano na kwotę 264.273,27 zł
- 5.1.7 Oprócz tego wykonano oświetlenie na terenie Gminy Rawicz:
Budowa oświetlenia ulicznego ze źródłem światła LED:
- a) Łaszczyn droga w kierunku Konarzewa – 8 szt. – kwota 49.766,49 zł
  - b) Żylisce- 4 szt.- kwota 26.318,69 zł
  - c) Sarnowa, ul. Paderewskiego- 8 szt. –kwota 48.451,54 zł

5.2. Zadania zrealizowane w 2017 roku

- 5.2.1 Dofinansowanie kosztów wymiany źródeł ciepła w budynkach i lokalach mieszkalnych na terenie gminy Rawicz w liczbie 51 wniosków na kwotę 147.433,91 zł
- 5.2.2. Termomodernizacja Przedszkola przy ul. Armii Krajowej, wykonano: ocieplenie ścian i stropodachu, wymianę okien, montaż zasobników CWU, modernizację CUW z modernizacją kotła i instalacją rurową kotła i instalacją CO – koszt – wartość przedmiotu zamówienia 438.495,81 zł dofinansowanie 306.541,74 zł
- 5.2.3. Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Sarnowie, dokonano: ocieplenia ścian stropodachu, wymiany okien zewnętrznych, montaż pompy ciepła, modernizacji CUW wraz z modernizacją kotłów, rekuperacja części pomieszczeń i gruntowna modernizacja CO. Wartość przedmiotu zamówienia 1.954.345,65 zł, dofinansowanie 1.256.341,56 zł
- 5.2.4. Termomodernizacja budynku przy ul. Sarnowskiej 9a wykonano: ocieplenie ścian stropodachu, wymianę okien i drzwi, montaż pompy ciepła, modernizacja CWU, gruntowna modernizacja CO. Wartość przedmiotu zamówienia 6.086.050,66, kwota dofinansowania 797.479,74 oraz 1.158.520,76 zł
- 5.2.5 Montaż nowego kotła grzewczego w świetlicy wiejskiej w Słupi Kapitulnej- koszt zadania 20.500 zł,
- 5.2.6. Budowa chodników na ul. Saperskiej w Rawiczu – koszt przedmiotu zamówienia 34,944,72 zł
- 5.2.7 Budowa chodników na ul. Żeromskiego i Strażackiej w Rawiczu - wartość pracy 114.891,10 wykonawca EKA-BRUK Zakład Brukarski Sp.z.o.o. Załącze 7, 63-900 Rawicz,
- 5.2.8 Budowa drogi w Żołędnicy za stawem- wartość 117.504,72 zł ,
- 5.2.9 Utwardzenie odcinka, ul Miodowej, kwota 28.863,32 zł
- 5.2.10 Przebudowa drogi gminnej w Konarzewie wraz z budową kanalizacji deszczowej etap (budowa chodnika), wartość zamówienia 173.598,46 zł
- 5.2.11 Przebudowa ul. Podmiejskiej w Rawiczu – etap I i II – etap pierwszy budowa Oświetlenia, wykonawca FHU NALTEL-COPM Jolanta Nalepa z Jastrzębia Zdroju, etap II –budowa chodników, miejsc postojowych i zatoki, wartość przedmiotu zamówienia 217.983,95 zł
- 5.2.12 Przebudowa ul. Rolniczej w Rawiczu wraz z odwodnieniem, budową miejsc postojowych i ścieżki pieszo –rowerowej –etap I
- 5.2.13 Przebudowy drogi powiatowej nr 5501P- ul. Rawicka w Dębnie Polskim wysokości 20.000 zł w ramach udzielenia Powiatowi Rawickiemu pomocy finansowej w roku 2017

- 5.2.14 Przebudowy drogi powiatowej nr 4910P Poniec- Rawicz na odcinku Łaszczyn wiadukt wysokości 500.000 zł w ramach udzielenia Powiatowi Rawickiemu pomocy finansowej w roku 2017
- 5.2.15. Budowy dróg szutrowych w gminie Rawicz polegających na przebudowie dróg o nawierzchni szutrowej na drogi o nawierzchni tłuczniowej na tę prace przekazano w roku 2017 – 998.156,67 zł
- 5.2.16 Budowy drogi dojazdowej do sali gimnastycznej w Masłowie. Roboty obejmowały wykonanie 379,50 m² powierzchni z kostki brukowej betonowej. Koszt całej inwestycji wyniósł 54.623,71 zł w roku 2017
- 5.2.17 Budowy drogi w Słupi Kapitulnej (ul. Zapłocie) pracę obejmowały budowę 358 m² nawierzchni z kostki brukowej wysokości 55.255,73 zł w roku 2017
- 5.2.18 Budowy nawierzchni drogi przy ul. Piłsudskiego 44 b/c oraz wzdłuż działki gminne 954/15, 954/17 na kwotę 95.000 zł finansowanej w ramach „Inicjatywy lokalnej” w roku 2017
- 5.2.19 Utwardzenia drogi gminnej z Zielonej Wsi do Dębna Polskiego na kwotę 123.750 zł w roku 2017
- 5.2.20 Przebudowy drogi powiatowej nr 5501P – ul. Rawicka, w miejscowości Dębno Polskie na skrzyżowaniu ul. Wrocławskiej z ul. Rawicką na kwotę 20.000 zł w roku 2017
- 5.2.21 Przebudowa, ul. Wrocławskiej w Dębnie Polskim wraz z budowa infrastruktury Technicznej. Wartość robót 2.057,032,33 zł dofinansowanie 1.002.514,00 zł
- 5.2.22 Budowy drogi dojazdowej do gruntów rolnych Zielona Wieś- Dębno Polskie na kwotę 234.098,75 zł w roku 2017, dofinansowanie wyniosło 116.250,00 zł
- 5.2.23 Przebudowy ul. Mikołajewicza w Rawiczu na kwotę 626.478,13 zł w roku 2017, pracę obejmowały wykonanie:
- 731 m² powierzchni kostki betonowej
  - 2483 m² powierzchni masy bitumicznej
  - 772,60 mb krawężnika betonowego
  - 774,30 mb obrzeży betonowych
- 5.2.24 Przebudowa nieutwardzonego odcinka ul. Glinki w Rawiczu, wykonawca robót DROGOMEL- A. Skoczylas-K. Głuszko, sp.j., ul. Wrocławska 111, 56-200 Góra
- 5.2.25 Ponadto w 2017 roku zrealizowano zadanie pn. Budowa brakującego oświetlenia na terenie gminy Rawicz”. Inwestycję przeprowadzono na ulicach: Kosynierów Gdyńskich, Młyńskiej, w Sierakowie, ul. Podgórna, ul. Sadownicza, ul. Leśna, w Masłowie ul. Kołłątaja, w Rawiczu-Sarnowie, ul. Wąska, we wsiach: Sarnówka, Słupia Kap. Szymanowo, Zielona Wieś, Folwark, Żołędnica. Koszt realizacji zadania wyniósł 473.298,60 zł

OBSZAR INTERWENCJI

II. ZASOBY I JAKOŚĆ WÓD, GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

W RAMACH ZADAŃ:

Przedsięwzięcia zrealizowane w latach 2016-2017

1.Gmina Rawicz zrealizowała następujące zadania

- 1.1. Dofinansowanie do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków.
- 1.2. Dofinansowaniem w 2016 roku objęto 20 wniosków na kwotę 76.789,90 zł

- 1.2. Dofinansowanie do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków.
Dofinansowaniem w 2017 roku objęto 13 wniosków na kwotę 51.400,00 zł

2. Zakład Wodociągów i kanalizacji w Rawiczu zrealizował następujące zadania:

2.1. W 2016 roku

- 2.1.1. Budowa sieci wodociągowej w Sierakowie w ul. Poznańskiej długości 659,15 m wartości 133 719,38 zł,
2.1.2 Budowa sieci wodociągowej w Sierakowie w ul. Świętojańskiej i Parkowej- długości 713,30 m, wartości 96 309,85 zł,
2.1.3 Budowa sieci wodociągowej w Folwarku w ul. Miodowej długości 269,75 m, wartości 14 623,22 zł
2.1.4 Budowa sieci wodociągowej w Rawiczu w ul. Kurcewiczówny, długości 150,54 m, wartości 14 449,21 zł
2.1.5 Budowa sieci wodociągowej w Sierakowie w ul. Czeladniczej, długości 412,20 m wartości 12 577,13 zł
2.1.6. Budowa sieci wodociągowej w Masłowie w ul. Modrzewiowej, długości 165,65 m, wartości 19 604,90 zł
2.1.7 Budowa sieci wodociągowej w Żylicach- długości 256,20 m, wartości 34 221,34 zł,
2.1.8 Budowa kanalizacji sanitarnej w Szymanowie, w ul. Radosnej o dł. 452,05 m i wartości 129 140,51 zł
2.1.9 Budowa kanalizacji sanitarnej w Rawiczu w ul. Kurcewiczówny o dł. 156,70 m wartości 41 599,63 zł
2.1.10 Budowa kanalizacji sanitarnej w Sierakowie, w ul. Poznańskiej (rurociąg tłoczny +PŚ) długości 673,30 m i wartości 163 580,62 zł,
2.1.11 Budowa kanalizacji sanitarnej w Sierakowie w ul. Świętojańskiej i Parkowej o długości 461,55 m i wartości 117 627,94 zł
2.1.12. Budowa kanalizacji sanitarnej w Dębnie Polskim (ul. Rawicka i Rumiankowa) o długości 647 m i wartości 115 780,69 zł
2.1.13. Budowa kanalizacji sanitarnej w Rawiczu w ul. Spokojnej o dł. 143,15 i wartości 55 072,82 zł

2.2. W roku 2017

- 2.2.1. Budowa sieci wodociągowej w Dębnie Polskim (ul. Rawicka i Rumiankowa) o długości 481,35 m o wartości 24 087,69 zł
2.2.2 Budowa sieci wodociągowej w Rawiczu w ul. Spokojna o długości 248,40 m i wartości 41 880,21 zł
2.2.3. Przebudowa sieci wodociągowej z przyłączami w Rawiczu w ul. Mikołajewicza o długości 280,10 m o wartości 184 761,76 zł
2.2.4. Budowa sieci wodociągowej w Szymanowie w ul. Życzliwej o długości 610,37 m i Wartości 36 599,07 zł;
2.2.5. Budowa sieci wodociągowej w Sierakowie w ul. Podgórznej o długości 185,61 m i wartości 24 559,80 zł
2.2.6. Budowa sieci wodociągowej w Łaszczynie o długości 201,68 m i wartości 14 464,70 zł
2.2.7. Budowa sieci wodociągowej w Rawiczu w ul. Spokojna o długości 248,40 m i wartości 41 880,21 zł,

- 2.2.8 Przebudowa sieci wodociągowej z przyłączami w Rawiczu w ul. Mikołajewicza o 21 długości 280,10 m o wartości 184 761,76 zł
- 2.2.9. Budowa sieci wodociągowej w Szymanowie, w ul. Życzliwej długości 610,37 m i wartości 36 599,07 zł
- 2.2.10. Budowa sieci wodociągowej w Sierakowie, w ul. Podgórznej o długości 185,61 m o wartości 24 559,80 zł,
- 2.2.11. Budowa sieci wodociągowej w Łaszczynie o długości 201,68 m i wartości 14 464,70 zł;
- 2.2.12. Budowa sieci wodociągowej w Łącku o długości 144,35 i wartości 16 209,84 zł
- 2.2.13 Budowa sieci wodociągowej w Masłowie, ul. Działkowej o długości 178,40 m i wartości 38 024,94 zł
- 2.2.14 Przebudowa kanalizacji sanitarnej z przyłączami w Rawiczu, ul. Mikołajewicza o dł. 297,60 m i wartości 215 859,13 zł,
- 2.2.15. Budowa kanalizacji sanitarnej w Sierakowie w ul. Łaszczyńskiej (rurociąg grawitacyjny, tłoczny +PŚ) o długości 2 067,95 m i wartości 993 528,97 zł
- 2.2.16. Budowa kanalizacji sanitarnej w Masłowie w ul. Działkowej o długości 170,95 m i wartości 69 322,94 zł

2.3. Ponadto w ramach zadania pn. *"Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Rawiczu"* w 2016 roku został opracowany projekt budowlany oraz wykonawczy wraz z uzyskaniem pozwolenia na budowę. W październiku 2017 roku ogłoszono przetarg nieograniczony na realizację inwestycji. Projekt uzyskał dofinansowanie z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.

2.4 Z uwagi na brak środków finansowych nie została zrealizowana inwestycja pn. *Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Załęczu* (instalacja ogniw fotowoltaicznych w celu przygotowania c.w.u.)

3. Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Rawiczu

Prowadził szkolenia zakresu Realizacji programu działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych na obszarach szczególnie narażonych (OSN). I tak w 2016 roku przeprowadzono 3 takie szkolenia w których uczestniczyło ok. 35 rolników, natomiast w 2017 przeprowadzono 2 szkolenia z tego zakresu , w których uczestniczyło 24 rolników z terenu gminy Rawicz.

OBSZAR INTERWENCJI

III. GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW

W RAMACH ZADAŃ:

- **OBJĘCIE WSZYSTKICH MIESZKAŃCÓW SYSTEMEM ODBIORU ODPADÓW ORAZ SELEKTYWNEGO ZBIERANIA**
- **KONTROLA PODMIOTÓW**

1. Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego

1.1. Gmina Rawicz należy do Komunalnego Związku Gmin Regionu Leszczyńskiego (KZGRL) składającego się z 18 gmin regionu leszczyńskiego. Celem działania Związku jest wspólne wykonywanie zadań publicznych w zakresie tworzenia warunków niezbędnych do utrzymania czystości i porządku na terenach gmin uczestników Związku, w dziedzinie gospodarki odpadami komunalnymi.

Wprowadzony w 2013 roku system gospodarki odpadami obejmuje wszystkie nieruchomości znajdujące się na terenie gminy Rawicz.

Również wszystkie nieruchomości w Gminie objęte zostały selektywną zbiórką odpadów komunalnych. Nie jest to jednak równoznaczne segregacją odpadów na terenach wszystkich nieruchomości.

Właściciele, którzy nie zadeklarowali selektywnej zbiórki odpadów ponoszą większą opłatę za gospodarowanie odpadami. I tak przy zbiórce odpadów zmieszanych stawka opłaty na mieszkańca wynosi 22,00 zł/miesiąc, natomiast przy zbiórce selektywnej wynosi 11,50 zł/miesiąc.

1.2 KZGRL zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach prowadzi ciągłą kontrolę nieruchomości w terenie, jak również poprzez kontrolę dokumentacji. Podmioty odbierające odpady od właścicieli nieruchomości zobowiązane są do przedkładania Związkowi półrocznych sprawozdań.

1.3. Od momentu wprowadzenia systemu gospodarki odpadami systematycznie wzrasta masa odpadów segregowanych bezpośrednio z nieruchomości. Są to odpady papierowe, z tworzyw sztucznych, metali, ze szkła oraz odpady wielkogabarytowe i zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.

Masa odebranych odpadów komunalnych zbieranych w sposób selektywny w Gminie Rawicz w roku 2015- 859,017 Mg, w 2016 roku- 949,340Mg, w roku 2017 -1025,500 Mg (w 2017 roku masa odpadów wzrosła o 17%).

Dużo większy wzrost masy odpadów odnotowano w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w wykorzystywanym przez mieszkańców Gminy Rawicz. Masa odpadów zbieranych w PSZOK kształtowała się następująco: rok 2015-690,445 Mg, rok 2016- 997,243 Mg, rok 2017- 1311,845 Mg (w 2017 roku masa odpadów wzrosła o 90 % w stosunku do roku 2015).

Tendencja ta powoduje minimalizację masy odpadów składowanych na składowisku odpadów w Trzebani.

2. Powiat rawicki

2.1. Powiat rawicki udziela dotacji na usunięcie wyrobów zawierających azbest. W 2016 roku usunięto łącznie 232,263 tony wyrobów zawierających azbest, a w 2017 roku 349,265 tony.

OBSZAR INTERWENCJI

IV. ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA

W RAMACH ZADAŃ:

- **MODERNIZACJA CIEKÓW I ODBUDOWA WAŁÓW PRZECIWPOWODZIOWYCH ORAZ OBIEKTÓW PIĘTRZĄCYCH;**
- **OKRESOWA KONSERWACJA GRUNTOWA URZĄDZEŃ MELIRACJI WODNYCH SZCZEGÓŁOWYCH NA TERENIE GMINY**

1. Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Lesznie

1.1 W 2016 roku

1.1.1 WZMiUW – Oddział Rejonowy w Lesznie wykonał roboty związane z konserwacją cieków podstawowych melioracji wodnych, w kosztach których partycypowała gmina Rawicz. Konserwacją objęto 218 mb rzeki Orla za kwotę 183,56 zł.

1.2. W 2017 roku

1.2.1 WZMiUW – Oddział Rejonowy w Lesznie wykonał roboty związane z konserwacją cieków podstawowych melioracji wodnych, w kosztach których partycypowała gmina Rawicz. Konserwacją objęto 218 mb rzeki Orla za kwotę 183,56 zł.

2. Gminny Związek Spółek Wodnych w Rawiczu

2.1. W 2016 roku

2.1.1 Gminny Związek Spółek Wodnych w Rawiczu wykonał roboty związane z konserwacją rowów melioracyjnych, położonych na terenie gminy o łącznej długości 6,78 km za kwotę **69.681,39 zł**,

Gmina Rawicz poniosła również koszty związane z partycypacją w kosztach utrzymania cieków podstawowych melioracji wodnych realizowanych przez Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych – Oddział w Lesznie. Konserwacją objęto 218 mb rzeki Orla za kwotę **183,56 zł**.

2.2. W 2017 roku

2.2.1. Wydatek na konserwację rowów melioracyjnych o łącznej długości 1550 mb. Wykonawca Gminny Związek Spółek Wodnych Rawicz. Umowa nr IR 632.1.2017 z dnia 8-05-2017. Termin wykonania 2017-05-09 do 2017-05-17. przedmiot umowy: konserwacja 950 mb rowu M-II obręb Masłowo. -Umowa nr IR 632.2.2017 z dnia 5-04-2017. termin wykonania 2017-4-06 do 2017-004-14. przedmiot umowy: konserwacja 600 mb rowu D-XI obręb Szymanowo.

2.2.2 Umowa nr IR. 632.5.2017 -mechaniczne odmulenie odcinka 700 mb rowu melioracyjnego B-4 w obrębie Sarnowa, gm. Rawicz. Wykonawca Gminny Związek Spółek Wodnych w Rawiczu. Kwota 9 775,85 zł

2.2.3. Umowa IR..632.6.2017- mechaniczne odmulenie odcinka 600 mb rowu

- melioracyjnego Z-VI w obrębie wsi Zawady, gm. Rawicz . Termin wykonania od 20.06.2017- 30.06.2017. Kwota 9.471,05 zł.
- 2.2.4. Partycypacja w kosztach utrzymania cieków Złota Woda - wykonanie robót mechanicznego koszenia skarp i dna cieków wraz z wygrabieniem wykoszonych porostów na długości 0,513 km zgodnie z umową nr 632.8.2017. Wykonawca Przedsiębiorstwo Budowlane MAJ Anna Tadeusz, ul. Modrzewiowa 14, 62-070 Pałędzie. Kwota 758,18 zł.
- 2.2.5 Umowa nr 632. 13.2017 z dnia 19 września 2017 roku- mechaniczne odmulenie rowu melioracyjnego M-II obręb Folwark , Masłowo o dl. 750 mb. Wykonawca GZSW w Rawiczu. Koszt 10 474,13 zł.
- 2.2.6. Ponadto partycypacja w kosztach utrzymania cieków podstawowych: ORLI, BITTER MASŁÓWKI, DĄBROCZNI, zgodnie z umowami nr IR. 632.7.2017- mechaniczne koszenie skarp i dna cieków wraz z wygrabieniem wykoszonych porostów na dł. 0,218 km (ORLA)- kwota 426,03 zł; IR.632.10.2017-mechaniczne koszenie skarp i dna cieków wraz z wygrabieniem wykoszonych porostów na dł. 0,480 km (BITTER)- kwota 1218,59 zł , IR.632.11.2017-mechaniczne koszenie skarp i dna cieków wraz z wygrabieniem wykoszonych porostów na dł. 0,615 km (MASŁÓWKA)- kwota 2893,10 zł, IR.632.12.2017-mechaniczne koszenie skarp i dna cieków wraz z wygrabieniem wykoszonych porostów na dł. 0,630 km (DĄBROCZNA)- kwota 2 041,70 zł
- 2.2.7. Umowa nr 632.9.2017 z dnia 12.09.2017 roku -mechaniczne odmulenie odcinka 2430 mb. rowu melioracyjnego M-I w obrębie wsi Folwark i Masłowo, gm. Rawicz. Termin wykonania od 12.09.2017 - 20.09.2017 roku. Kwota 33.936,17 zł.
Wykonawca: Gminny Związek Spółek Wodnych w Rawiczu Umowa nr IR.632.13.2017 -mechaniczne odmulenie rowu BT-I obręb Sarnowa o dł. 1270 mb,.
Wykonawca GZSW w Rawiczu. Koszt. 19 209, 47 zł. Wykonawca: Gminny Związek Spółek Wodnych w Rawiczu

3.Gmina Rawicz

3.1 W ramach zadań polegających na modernizacji i odbudowie systemów melioracyjnych służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej w 2017 roku zlecono opracowanie dokumentacji technicznych wraz z kosztorysami inwestorskimi na odbudowę 5 zbiorników małej retencji wodnej na terenie wsi: Łaszczyn 3 szt., Szymanowo 1 szt. oraz Sierakowo 1 szt. za kwotę **30.750,00 zł**

W RAMACH ZADANIA

WSPARCIE OSP NA DOPOSAŻENIE W SPECJALISTYCZNE SPRZĘTY RATOWNICZO-GAŚNICZE

4. Gmina Rawicz

4.1. W 2016 roku

- 4.1.1. zakup sprzętu hydraulicznego do celów ratownictwa – kwota 55.612,00 zł środki własne i źródła zewnętrzne
- 4.1.2. wprowadzenie systemu alarmowania/ostrzegania dla mieszkańców o nadzwyczajnych zagrożeniach- 1722,00 zł
- 4.1.3 zakup butów, mundurów, ubrań specjalnych, pilarek, węży radiotelefonów dla

podległych OSP-60.576,82 zł

4.2. W 2017 roku

4.2.1. zakup butów, mundurów, ubrań specjalnych, pilarek, węży radiotelefonów dla podległych OSP-na ogólną wartość 159.563,04 zł , z czego dofinansowanie wyniosło 94.080,00 zł, zaś Gmina Rawicz poniosła koszt 65.563,04 zł

4.2.2.Zakup lekkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP Szymanowo na kwotę 212.900 zł, z czego dofinansowanie wyniosło 100.000 zł, natomiast Gmina Rawicz pokryła koszty w wysokości 112.900,00 zł

OBSZAR INTERWENCJI:

V. ZASOBY PRZYRODNICZE

W RAMACH ZADAŃ:

- **UTRZYMANIE, PIELEGNACJA I ZAKŁADANIE TERENÓW ZIELENI**
- **REMONT DOMU KULTURY W RAWICZU WRAZ REWITALIZACJĄ PARKU**
- **REWITALIZACJA PLANT JANA PAWŁA II- OCHRONA I ZACHOWANIE DZIEDZICTWA KULTUROWEGO**
- **NASADZANIE I UTRZYMANIE ZIELENI PRZYDROŻNEJ I ŚRÓDPOLNEJ**
- **ZMAKSYMALNIE MOŻLIWYM UDZIAŁEM DRZEWOSTANU MIODODAJNEGO**
- **REWITALIZACJA RYNKU I DEPTAKÓW**
- **ZAGOSPODAROWANIE „POLIGONU” ADAPTACJA TERENÓW DAWNEGO POLIGONU NA CELE SPORTU I REKREACJI, KULTURY, EDUKACJI ZWIĘKSZENIE POWIERZCHNI LEŚNYCH**

ZREALIZOWANO:

1. Gmina Rawicz

W 2016 roku

5.1.1.Dokonano zakupu materiału szkółkarskiego w celu wykonania nasadzeń zastępczych za usunięte drzewa z terenu gminy Rawicz za kwotę 18.100,60 zł. Planowe nasadzenia zastępcze drzew zostały wykonane w sezonie jesiennym.

5.1.2.Wykonano kolejny zakres prac polegający na usuwaniu zadrzewień i zakrzaczeń śródpolnych i przydrożnych i w rowach melioracyjnych w celu udrożnienia i umożliwienia swobodnego spływu wód opadowych i roztopowych za kwotę 19.126,50 zł.

5.1.3.Zadrzewienia śródpolne traktu Szczanieckich w Łaszczynie, gm. Rawicz,

5.1.4.Wymiana 20 okien w budynku Domu Kultury w Rawiczu - 79 950,00 dotacja Gminy dla DK

W 2017 roku

- 5.2.1 Wymiana instalacji elektrycznej i teletechnicznej w budynku Domu Kultury w Rawiczu - 616 582,80 zł dotacja Gminy dla DK.
- 5.2.2 „Zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne przy drogach Gminy Rawicz” droga gminna w miejscowości Kąty: 12 szt. lipy drobnolistnej; ul. 1000-lecia w Rawiczu: 46 szt. - klonu zwyczajnego; droga gminna Konarzewo – Dąbrówka: 440 szt. drzew i krzewów, w tym: pęcherznica kalinolistna - 240szt., róża pomarszczona – 200 szt.; ścieżka rowerowa Rawicz - Sarnowa - 60 szt. - jesionu wyniosłego.
Planowane do zakupu drzewa i krzewy zostały posadzone przy drogach gminnych w bezpośrednim sąsiedztwie pól uprawnych. Zakończenie zadania – listopad 2017. Wartość przedsięwzięcia – 31.760 zł, dofinansowanie WFOŚiGW w Poznaniu – 10.000 zł
- 5.2.3 Przyrodnicza rewaloryzacja zabytkowego założenia flory i zachowanie fauny na Placu Wolności i Plantach Jana Pawła II w Rawiczu Efektem rewaloryzacji zieleni na Placu Wolności w Rawiczu było posadzenie drzew: wiśnia osobliwa i buk zwyczajny oraz krzewów: cis, irga, róża i trzmielina. Umieszczono 145 szt. budek lęgowych dla ptaków na Plantach Jana Pawła II i Parku przy Domu Kultury w Rawiczu. Całkowita wartość zadania wspartego pozytywną opinią Delegatury Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Lesznie to 35.895 zł. Dotacja WFOŚiGW w Poznaniu – 20.000 zł.
- 5.2.4 Na nasadzenia zastępcze na terenie Miasta i Gminy Rawicz wydatkowano kwotę 40.105 zł. Dostawę nasadzeń zapewniła firma Szkółka Drzew i Krzewów Tomasz Antkowiak Grądzik 18, 55-140 Żmigród w ramach uzupełnień oraz nasadzeń zastępczych w zamian za usuwane drzewa.
- 5.2.5 Ponadto Gmina zakupiła 100 szt. sadzonek lawendy wykorzystanych we wsi Łaszczyn.
- 5.2.6 Usuwanie zakrzaczeń i zadrzewień wyniosło w roku 2017 kwotę. 11.623,50 zł.
- 5.2.7. W okresie sprawozdawczym zlecono usługę kompleksowego uporządkowania powierzchni leśnej stanowiącej dz. o nr 451 i 466 obręb Szymanowo, tj. Wykonaniu zrywki mechanicznej oraz pozyskaniu w ten sposób surowca opałowego, zgodnie z umową nr IR.6160.1.2017 z dnia 22 września 2017 roku.
- 5.2.7 Przebudowa nawierzchni oraz zagospodarowanie Rynku i deptaków: ul. Wojska Polskiego i 17 Stycznia w Rawiczu - 2017 - opracowanie dokumentacji projektowej - budżet Gminy - 257 999,99zł

2.Ośrodek Sportu i Rekreacji w Rawiczu

- 2.1 W latach 2016-2017 na terenie „Poligonu” w okresie letnim organizowano strzeżone miejsce wykorzystywane do kąpieli wyposażone w pomost, plac zabaw, wypożyczalnię sprzętu wodnego, zaplecze sanitarne z toaletami, prysznicem i przebieralnią. Ponadto utworzono boiska do siatkówki plażowej oraz plażowej piłki nożnej. Na tym terenie ww. okresie funkcjonował punkt gastronomiczny, W 2016 roku powstał LETNI PLAC ZABAW składający się ze zjazdu linowego, huśtawek, karuzeli oraz bujaka.
- 2.2 Od 2016 roku na terenie poligonu w okresie letnim funkcjonuje wypożyczalnia sprzętu wodnego, w której do dyspozycji mieszkańców są: rowery wodne, kajaki, leżaki, a w określone dni także Zamek Zjeżdżalnia. Ponadto w okresie letnim na terenie Poligonu odbywają się turnieje plażowej piłki nożnej i siatkowej,
- 2.3 Na terenie strzelnicy w ciągu całego roku organizowane są zawody strzeleckie oraz

treningi. Teren ten jest udostępniany placówkom oświatowym, organizacjom pozarządowym i stowarzyszeniom. Teren strzelnicy w ramach posiadanych środków

3. Powiatowy Zarząd Dróg

3.1. Nasadzenia i utrzymanie zieleni przydrożnej i śródpolnej na terenie Gminy Rawicz

- Nasadzenie drzew -12 szt.
- Wycinka drzew -17 szt.
- Prześwietlanie drzew 117szt.
- Wykaszanie traw na rowach i pobocza oraz pasy zieleni -108,70 km/481 544 m²
- Pielęgnacja żywopłotów na ul. Sienkiewicza w Rawiczu 660 m² (trzykrotne działanie)
- Porządkowanie terenów zielonych , ul. Poznańska (prześwietlenie drzew 48 szt., wycinka krzewów 1625 m²),
- oprysk drzew- 93 szt.
- frezowanie pni drzew-3 szt.

4. Zakład Usług Komunalnych

4.1. W 2016 roku

Wykonano nasadzenie drzew i krzewów w ilości: 1745 szt. krzewów i 10 drzew razem za kwotę 25.950 zł

4.2. W 2017r. dokonano nasadzeń: 1030 szt. krzewów i 135 szt. drzew - razem za kwotę: 24.385 zł

5. Powiat rawicki

Zwiększenie powierzchni leśnej, w 2017 roku Starosta Rawicki przekwalifikował grunty rolne na grunty leśne o łącznej powierzchni 1,89 ha.

W roku 2016 roku zadanie nie było realizowane

OBSZAR INTERWENCJI:

VI. ZASOBY PRZYRODNICZE-

EDUKACJA I ŚWIADOMOŚĆ EKOLOGICZNA MIESZKAŃCÓW

W RAMACH ZADAŃ:

- PROMOCJA WALORÓW PRZYRODNICZYCH GMINY POPRZEZ ZAMIESZCZANIE INFORMACJI NA STRONACH WWW, W LOKALNYCH GAZETACH, NA TARGACH
- ORGANIZOWANIE IMPREZ POBUDZAJĄCYCH AKTYWNOŚĆ DZIECI I MŁODZIEŻY
- INTENSYFIKACJA EDUKACJI EKOLOGICZNEJ, PROMUJĄCEJ WŁAŚCIWE POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI ORAZ PROWADZENIE SKUTECZNEJ KAMPANI INFORMACYJNO-EDUKACYJNEJ W TYM ZAKRESIE

ZREALIZOWANO:

1.1 Gmina Rawicz

W 2016 roku zrealizowano program EKOPIĄTKA- spacer ścieżką przyrodniczo-dydaktyczną z książką w Szkole Podstawowej nr 5 w Rawiczu oraz konkursy ekologiczne.

Corocznie Gmina Rawicz jest współorganizatorem konkursów dla dzieci i młodzieży o tematyce ekologicznej. Cyklicznie odbywają się : Przeglądy Przedstawień ekologicznych, Przeglądy Piosenki ekologicznej oraz Konkursy fotograficzne „Moja Mała Ojczyzna”.

1.2 W 2017 roku

W okresie sprawozdawczym wydatkowano w tym zakresie środki na wykonanie tabliczek informujących o konieczności sprzątnięcia psach na terenach publicznych oraz wystawiono dwa spektakle ekologiczne w Domu Kultury w Rawiczu dla dzieci z przedszkoli oraz szkół podstawowych pt. Baron smog

W okresie sprawozdawczym zakupiono nagrody dla zwycięzców XV Gminnego konkursu piosenki ekologicznej , który miał miejsce 23 października 2017 roku.

2.Powiat rawicki

Edukacja i zwiększenie świadomości w zakresie zmiany klimatu i sposobów minimalizacji ich skutków. Działanie to były realizowane poprzez edukację w szkołach m. in. na lekcjach: biologii, chemii, j. obcych, wychowawczych.

Intensyfikacja edukacji ekologicznej promującej właściwe postępowanie z odpadami oraz prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno-edukacyjnej. Działanie to były realizowane poprzez edukację w szkołach m. in. na lekcjach: biologii, chemii, j. obcych, wychowawczych.

BURMISTRZ GMINY RAWICZ

Promocja OZE, edukacja w zakresie zwiększenia efektywności energetycznej. Zadanie to realizowane było poprzez edukację w szkołach m.in. na lekcjach biologii, chemii, j. obcych, wychowawczych, wychowania fizycznego. Organizowane były również rajdy rowerowe, wycieczki klasowe oraz Dzień Ziemi i Dzień Ekologa.

3.Nadleśnictwo Piaski

Uczestnictwo w organizacji „Przeglądu Piosenki Ekologicznej” oraz „Konkursu przedstawień ekologicznych”. Poza wymienionymi pracownicy Nadleśnictwa Piaski przeprowadzili wiele zajęć edukacyjnych w szkołach i przedszkolach na terenie Gminy Rawicz oraz w Izbie Leśnej mieszczącej się w siedzibie Nadleśnictwa

